

„HÁROM VILÁG TALÁLKOZÁSA”

2023. március 15-én ismét kiállításra került a „Három világ találkozása” monumentális méretű festmény, ezúttal a Magyarok Világszövetsége Csontváry termében. A festmény témája – mely 25 évvel ezelőtti keletkezésekor ihletett látomás volt – mára valósággá vált, így a kiállítás is időszerű.

A festmény genezise:

A festmény egyediségét a mű születésének körülményeiben, méretében, vallási-társadalmi és filozófiai témája által, valamint a sajátos többszintű szintetikus egységének kibontakozásában láthatjuk. A fekvő kép mérete kerettel együtt 5 x 3,7 méter. A monumentális méretben való gondolkodás ritka, és az is egyedülálló, hogy egy képet négy művész együttes munkával alkosson meg.

A festmény alkotója három egrid és egy székelyföldi születésű festőművész:

- Báró Péter: egrid születésű (1971), a Magyar Állami Operaház festőműtermének vezető festőművésze és rajzművésze;

- Benedek Attila: gyergyószentmiklósi születésű (1968) festő, kulturális antropológus, a Magyar Állami Operaház férfi-jelmez-készítő műhelyének főszabász vezetője;

- Pogonyi Tibor: egrid születésű (1974), a Müncheni Festőakadémián végzett festőművész;

- Kovács Zoltán: egrid születésű (1972), fiatal korától a festészet megszállottja, jelenleg Szekszárdon festő-grafikus és középiskolai rajztanár.

A nagyméretű művet hat hónap alatt festették Egerben.

1998-ban a négy fiatal festőművész oly témát keresett, melyen keresztül kaput nyithatnak az egyetemesség felé. Benedek Attila felvetésére a három egyistenhitű (monoteista) világvallás ábrázolását határozták el. A négy gondolkodó és alkotó nagy műve megkísérli az anyagi lét és a titokzatos szellemi valóság tükröztetését. Az alkotók ekkor még nem sejtették, hogy ihletett látomásuk (például a tömeges migráció) valóságga válik.

A Három Világ Találkozása az egyetemes hármasság míveltségektől független, örök elvén ezen megjelenítése a három nagy monoteista valláson is messze túlmutat. A megjelenített szimbólumok az egyetemesség irányába mutatnak. Az omladozó európai keresztény székesegyház és a mecset közötti építmény nyitott míveltségileg és alakilag egyaránt – ahogy a Festmény is –, különben lényegét veszítené. Mindez a Végső Valóságot sugallja, melyben a „Világok Találkoznak”.

A Festmény szuggesztív erejét és a fel-tűnő alakok meglátásának a lehetőségét, az alkotás fizikai méreteiből adódóan a szemlélő távolsága és látószöge is meghatározza. Emiatt a Festmény másképpen láttatja magát 12 méterről, mint 8-ról, vagy 4-ről. A szemlélő figyelme is más utat jár be. Hat-nyolc méterről a figyelem először a fényörvény útjának a felénél kapcsolódik be a látványba, mely különösen érdekes, hisz' itt a zöld szín ellenőrzése alatt az áramlás oda-vissza iránya figyelhető meg.

A „Három Világ Találkozása” című festmény a benne rejlő misztikum miatt mindig is jóval többet mondott az egysíkú, vallási egységre való felhívásnál. A kép eszmeiségének a gyökere a bölcséleti, vallási irányzaton is túlmutat, nem kizárva sem egyiket, sem másikat, hanem azokat szellemi, lelki, testi vonatkozás-ként önnön magába foglalja ugyanúgy, mint az Angyali Apostoli Szent Korona, mely egyetemességénél fogva minden nemzet számára ugyanazon értéket képviseli.

A festőművészi alkotómunka eredménye olyan egyedülálló alkotás, mely lehetővé teszi a szemlélőnek, hogy a benne élő egyetemes szabad akarattal megkülönböztethesse a jó és rossz útját. Szerepe jóval több, mint láttatni és gyönyörködtetni, sokkal inkább eszmei kaput tár ki előttünk, melyen át megpillanthatjuk a „megtisztulás útját”: a szkíta értékrendet. Hitünk szerint ez az, amire a mai emberiség szomjazik.

Az ábrázolt jelképek az isteni fényességet közvetítő ókeresztény misztikus koronát veszik körül. Az alkotók mozgalmas ábrázolásra törekedtek, ahol a cél az egymást átható minőségek áramlatán keresztül való kifejezés.

A festményt először a nagyközönségnek 1998. június 26-án, a Magyar Állami Operaházban, a kép eszmeiségéhez összeállított hangverseny kíséretében mutatták be. A mű érdekessége továbbá, hogy a művészek a festményt annak festésének befejeztével nem szignózták. Akkor határozták el, hogy a művet csak később fogják aláírni.

1999. április 24-én a monumentális festmény a Szintézis Szabadegyetem művészetek hétvégeje konferenciáján került bemutatásra.

A nyilvános szignáló rendezvényre 2004. május 26-án került sor a Magyar Állami Operaház Belcantó étterem klubhelyiségében.

Tíz esztendő elteltével, 2008 elején, az alkotók a Festményt felajánlották az A MA Míveltségi Alapítvány - nak (AMAMA).

Az európai közállapot, valamint a festmény hangulata életre hívta azt az igényt, hogy Tizenhárom évvel megalkotása után a 2011. esztendő szeptember 28-án – a CORVINUS Egyetem aulájában – újra bemutatásra kerüljön a mű. A fotók ez alkalommal készültek.

Szelei István, történész

